

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз ОК 24/2024
04.09.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Светлане Томић Јокић и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Ненада Станковића и др, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 3. у вези става 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљених Ненада Станковића и Тијане Станковић - адвоката Саше Миловановића и браниоца окривљеног Александра Мандића – адвоката Александре Златић, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду, Посебног одељења за организовани криминал КПо1 број 1/22 од 08.11.2022. године и Апелационог суда у Београду, Посебног одељења Кж1По1 бр.10/23 од 01.02.2024. године, у седници већа одржаној дана 04. септембра 2024. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосновани, захтеви за заштиту законитости браниоца окривљених Ненада Станковића и Тијане Станковић - адвоката Саше Миловановића и браниоца окривљеног Александра Мандића – адвоката Александре Златић, поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду, Посебног одељења за организовани криминал КПо1 број 1/22 од 08.11.2022. године и Апелационог суда у Београду, Посебног одељења Кж1По1 бр.10/23 од 01.02.2024. године, и то захтев браниоца Саше Миловановића у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) Законика о кривичном поступку, а захтев браниоца Александре Златић у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) Законика о кривичном поступку и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) Законика о кривичном поступку, док се исти захтеви у осталом делу одбацују као недозвољени.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду, Посебног одељења за организовани криминал КПо1 број 1/22 од 08.11.2022. године, поред осталих, окривљени Ненад Станковић, Тијана

Станковић и Александар Мандић оглашени су кривим због извршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 4. у вези става 1. КЗ, окривљени Александар Мандић и због извршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, а окривљени Ненад Станковић и због извршења кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. КЗ, па пошто су претходно окривљенима Ненаду Станковићу и Александру Мандићу утврђене појединачне казне за свако од извршених кривичних дела, и то окривљеном Ненаду Станковићу за кривично дело из члана 246. став 4. у вези става 1. КЗ казна затвора у трајању од 11 година, а за кривично дело из члана 246а став 1. КЗ казна затвора у трајању од једне године, а окривљеном Александру Мандићу за кривично дело из члана 246. став 4. у вези става 1. КЗ казна затвора у трајању од седам година и шест месеци, а за кривично дело из члана 246. став 1. КЗ казна затвора у трајању од три године, окривљени су на основу члана 60. КЗ осуђени, и то окривљени Ненад Станковић на јединствену казну затвора у трајању од 11 година и шест месеци, а окривљени Александар Мандић на јединствену казну затвора у трајању од 8 година и шест месеци, док је окривљена Тијана Станковић због кривичног дела из члана 246. став 4. у вези става 1. КЗ осуђена на казну затвора у трајању од седам година. На основу члана 63. КЗ, окривљеном Ненаду Станковићу је у изречену казну затвора урачунато време проведено у притвору од 28.05.2017. године до 08.02.2021. године, као и време проведено на издржавању мере забране напуштања стана од 08.02.2021. године па надаље, окривљеном Александру Мандићу време проведено у притвору од 28.05.2017. године до 29.10.2018. године, као и време проведено на издржавању мере забране напуштања стана од 29.10.2018. године па надаље до 20.10.2020. године, а окривљеној Тијани Станковић време проведено у притвору од 28.05.2017. године до 12.04.2018. године, као и време проведено на издржавању мере забране напуштања стана од 12.04.2018. године до 08.02.2021. године.

На основу члана 246. став 7. у вези члана 87. КЗ, од окривљених Александра Мандића и Ненада Станковића одузета је опојна дрога ближе наведена у изреци првостепене пресуде.

На основу члана 87. КЗ, према окривљенима је изречена мера безбедности одузимања предмета извршења кривичног дела – мобилних телефона, ближе наведених у изреци првостепене пресуде.

На основу члана 91. и 92. КЗ у вези члана 538. и 541. ЗКП, од окривљених Ненада Станковића, Александра Мандића и Тијане Станковић је на име прибављене имовинске користи одузет новац у износу од 1.600 евра, прибављен кривичним делом, а који је од окривљене Тијане Станковић одузет по потврди о привремено одузетим предметима од 28.05.2017. године.

Окривљени су обавезани да суду надокнаде трошкове кривичног поступка о чијој ће висини бити одлучено накнадно, посебним решењем, те да суду на име судског паушала плате износе од по 40.000,00 динара сваки, у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду – Посебног одељења Кж1По1 бр.10/23 од 01.02.2024. године, поред осталог, делимичним усвајањем жалби браниоца окривљених Ненада Станковића и Тијане Станковић - адвоката Саше Миловановића и браниоца окривљеног Александра Мандића – адвоката Александре Златић, пресуда Вишег суда у Београду, Посебног одељења за организовани криминал КПо1 број 1/22 од 08.11.2022. године, преиначена је у ставу I и II изреке, и то у погледу чињеничног описа дела и правне квалификације дела у односу на окривљене Ненада Станковића, Тијану Станковић и Александра Мандића, те у делу одлуке о казни, тако што су окривљени Ненад Станковић, Тијана Станковић и Александар Мандић оглашени кривим због извршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 3. у вези става 1. КЗ, за које дело је окривљени Ненад Станковић осуђен на казну затвора у трајању од осам година, у коју му је урачунато време проведено у притвору од 28.05.2017. године до 08.02.2021. године и време проведено на издржавању мере забране напуштања стана од 08.02.2021. године па надаље, окривљени Александар Мандић на казну затвора у трајању од шест година и шест месеци, у коју му је урачунато време проведено у притвору од 28.05.2017. године до 29.10.2018. године и време проведено на издржавању мере забране напуштања стана од 29.10.2018. године до 20.10.2020. године, а окривљена Тијана Станковић на казну затвора у трајању од пет година, у коју јој је урачунато време проведено у притвору од 28.05.2017. године до 12.04.2018. године и време проведено на издржавању мере забране напуштања стана од 12.04.2018. године до 08.02.2021. године, док су жалбе јавног тужиоца Тужилаштва за организовани криминал у целисти, као и жалбе браниоца окривљених Ненада Станковић и Тијане Станковић - адвоката Саше Миловановића и браниоца окривљеног Александра Мандића – адвоката Александре Златић у преосталом делу одбијене као неосноване, а првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Истом пресудом, поводом жалбе браниоца окривљеног Ненада Станковића - адвоката Саше Миловановића, а по службеној дужности, пресуда Вишег суда у Београду, Посебног одељења за организовани криминал КПо1 број 1/22 од 08.11.2022. године преиначена је у ставу III изреке, тако што је на основу одредбе члана 422. тачка 3) ЗКП према окривљеном Ненаду Станковићу одбијена оптужба да је извршио кривично дело неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. КЗ, те одређено да трошкови поступка у том делу падају на терет буџетских средстава суда.

Против наведених правноснажних пресуда, захтеве за заштиту законитости поднели су:

- бранилац окривљених Ненада Станковића и Тијане Станковић - адвокат Саша Миловановић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП у вези става 2, све у вези 112. тачка 2. КЗ, с тим што из образложења произилази да бранилац указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд преиначи побијане пресуде у погледу правне квалификације дела тако што ће окривљене Ненада Станковића, Тијану Станковић и Александра Мандића огласити кривим за

кривично дело из члана 246. став 1. КЗ и осудити их на казне затвора у краћем временском трајању, уз истовремени предлог да се одложи извршење правноснажне пресуде;

- бранилац окривљеног Александра Мандића – адвокат Александра Златић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, с тим што из образложења произилази да указује и на повреду одредаба члана 460. ЗКП, са предлогом да Врховни суд преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног Александра Мандића ослободити од оптужбе, уз истовремени захтев да у смислу члана 488. став 2. ЗКП бранилац окривљеног буде обавештен о седници већа Врховног суда.

Врховни суд доставио је по примерак захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку и, у седници већа, коју је одржао без обавештења јавног тужиоца и бранилаца, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда, против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, нашао:

Захтев браниоца Александре Златић у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП и на повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, као и захтев браниоца Саше Миловановића у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП су неосновани, док су исти захтеви у осталом делу недозвољени.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, бранилац окривљеног Александра Мандића –адвокат Александра Златић у захтеву за заштиту законитости наводи да је „другостепени суд на недозвољен начин изменио изреку првостепене пресуде на штету окривљеног и тиме прекорачио оптужбу“, обзиром да је првостепеном пресудом окривљени осуђен да је деловао у оквиру плана организоване криминалне групе, а који је подразумевао неовлашћену производњу и стављање у промет опојне дроге, МДМА-екстази, њену дистрибуцију и продају у Београду и на широј територији Републике Србије (дакле, да се организовао ради вршења кривичних дела из члана 246. став 4. у вези става 1. КЗ, али не и да је вршио ова кривична дела), док је другостепеном пресудом осуђен да је, заједно са осталим члановима групе, неовлашћено производио и стављао у промет опојне дроге (неовлашћено производили и стављали у промет опојне дроге МДМА-екстази, исте дистрибуирали и продавали у Београду и на широј територији Републике Србије), на који начин је, према ставу браниоца, другостепени суд изменио чињенични опис пресуде, додајући радњу кривичног дела на штету окривљеног.

Изложени наводи захтева за заштиту законитости браниоца Александре Златић оцењени су неоснованим, из следећих разлога:

Према одредби члана 420. став 1. ЗКП пресуда се може односити само на лице које је оптужено (субјективни идентитет пресуде и оптужбе) и само на дело које је предмет

оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници (објективни идентитет пресуде и оптужбе), а одредбом става 2. истог члана је прописано да суд није везан за предлоге тужиоца у погледу правне квалификације кривичног дела.

Из цитираних законских одредби произилази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет у погледу субјективне и објективне истоветности дела, а евентуалне измене чињеничног описа дела у изреци пресуде морају остати у границама чињеничног основа из оптужбе, тачније у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, док закон не захтева и идентитет у погледу правне оцене дела.

Дакле, прекорачење оптужбе би подразумевало измену чињеничног описа радњи извршења кривичног дела окривљеног које су описане у оптужном акту, и то додавањем веће криминалне активности и воље окривљеног, којима се отежава положај окривљеног у погледу правне оцене дела или кривичне санкције.

Другостепена пресуда – пресуда Посебног одељења Апелационог суда у Београду Кж1По1 бр.10/23 од 01.02.2024. године донета је након одржаног претреса пред тим судом, те с тим у вези, Врховни суд налази да повреде објективног идентитета између оптужбе и пресуде нема, уколико суд заснива пресуду на чињеничном стању утврђеном на претресу, које се креће у границама чињеничног стања описаног у оптужници, под условом да се ради о истом догађају. У конкретном случају, другостепени суд је прилагодио изреку пресуде чињеничном стању, које произилази из доказа изведених на претресу пред другостепеним судом, при чему није измењена суштина чињеничног описа радње оптужења, тако да није повређен објективни идентитет између оптужбе и пресуде, па имајући у виду да се чињенично стање креће у границама оног што је описано у оптужном акту и да окривљени Александар Мандић није оглашен кривим за већу криминалну активност и израженију криминалну вољу, односно већу криминалну количину од оне која му је стављена на терет, те да је оглашен кривим због извршења само једног кривичног дела – из члана 246. став 3. у вези става 1. КЗ, док му је оптужним актом стављено на терет извршење два кривична дела – кривичног дела из члана 246. став 4. у вези става 1. КЗ и из члана 246. став 1. КЗ, то је очигледно да побијаном другостепеном пресудом није прекорачена оптужба на штету окривљеног, односно да у конкретном случају није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 439. став 1. тачка 9) ЗКП, како се то неосновано истиче у поднетом захтеву.

Стога је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Александра Мандића – адвоката Александре Златић у овом делу оцењен неоснованим.

Неосновани су и наводи захтева истог браниоца, којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

С тим у вези, у захтеву за заштиту законитости бранилац Александра Златић истиче да у изреци другостепене пресуде „недостаје конкретна противправна радња окривљеног Александра Мандића, која чини битно облежје кривичног дела због ког је осуђен“.

Из чињеничног описа кривичног дела у изреци другостепене пресуде, произилази да је окривљени Александар Мандић као припадник групе, заједно са окривљенима Ненадом Станковићем и Тијаном Станковић, способан да схвати значај свог дела и управља својим поступцима, те свестан противправности својих радњи као и да су законом забрањене, али је њихово извршење хтео, неовлашћено производио и стављао у промет опојне дроге МДМА-екстази, те су исте дистрибуирали и продавали у Београду и на широј територији Републике Србије ... па је тако ... окривљени Александар Мандић обезбедио потребан простор у помоћном објекту у дворишту своје куће у ... у којој је инсталирана лабораторија у којој непосредно учествовао заједно са окривљеним Ненадом Станковићем у производњи опојне дроге екстази, а и у каснијој дистрибуцији ... па су тако у лабораторији посебно инсталираној за ту сврху, у помоћној кући у дворишту породичне куће окривљеног Александра Мандића ... производили и таблетирали, а потом продавали опојну дрогу „екстази“ на начин ближе описан у изреци другостепене пресуде, при чему је описано, поред осталог, да је сама дистрибуција била задатак окривљених Тијане Станковић и Александра Мандића, те да је приликом претреса стана и других просторија које користи окривљени Александар Мандић пронађено укупно 94.342 таблете опојне дроге екстази, укупно нето масе 39.290,03 грама, док је претресом помоћног објекта у дворишту куће у којој је била смештена лабораторија пронађен, поред машине за таблетирање, велики број таблета и смеша за таблетирање које су у себи садржале МДМА који се налази на списку психоактивних контролисаних супстанци Правилника о утврђивању психоактивних контролисаних супстанци („Службени гласник РС“, број 100/2016 од 13.12.2016. године и број 59/2017 од 16.06.2017. године), док је у Београду – ..., у помоћној згради која се налази у дворишту куће у којој станује окривљени Александар Мандић, пронађена и опојна дрога марихуана ближе описана у изреци другостепене пресуде, а коју је окривљени неовлашћено држао ради даље продаје.

Имајући у виду наведено, то Врховни суд налази да се у радњама окривљеног Александра Мандића, описаним у изреци другостепене пресуде, стичу сви битни, како субјективни тако и објективни, елементи кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, због ког је окривљени правноснажном пресудом и оглашен кривим, те да су наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног – адвоката Александре Златић, у делу у којем се истиче да у изреци другостепене пресуде није описана конкретна противправна радња окривљеног која чини битно обележје предметног кривичног дела, неосновани.

По оцени овога суда, неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости оба браниоца, којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП и с тим у вези истиче да је у правноснажној одлуци погрешно примењен кривични закон јер су окривљени Ненад Станковић, Тијана Станковић и Александар Мандић оглашени кривим да су кривично дело које је предмет оптужбе извршили „у саставу групе“. У захтеву браниоца Александре Златић, с тим у вези наводи се да из изреке другостепене пресуде недостају наводи о томе да ли су ова лица била повезана ради вршења (трајног или повремениог) кривичних дела, да ли су (или нису) чланови имали дефинисане улоге, да ли је постојао континуитет чланства или развијена структура, те да се у конкретном

случају пре може радити о саизвршилаштву у смислу члана 33. КЗ, него о групи у смислу члана 112. тачка 22. КЗ, док се у захтеву браниоца Саше Миловановића наводи да се у конкретном случају не ради о лицима која су се повезала ради трајног или повремениог вршења кривичних дела, већ о лицима која су од раније повезана у породичном и родбинском смислу – отац, ћерка и зет, а због чега се њихова повезаност и подела улога треба сматрати саизвршилаштвом, односно заједничким извршењем конкретног кривичног дела, а не извршењем кривичног дела „у саставу групе“.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених, Врховни суд није прихватио као основане, из следећих разлога:

Према одредби члана 112. тачка 22. КЗ, група је најмање три лица повезаних ради трајног или повремениог вршења кривичног дела, која не мора да има дефинисане улоге својих чланова, континуитет чланства или развијену структуру.

Кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика чини лице које неовлашћено производи, прерађује, продаје или нуди на продају, или ко ради продаје купује, држи, преноси или ко посредује у продаји или куповини или на други начин неовлашћено ставља у промет супстанце или препарате који су проглашени за опојне дроге, а кривично дело из става 3. истог члана постоји уколико је дело извршено од стране групе или је учинилац тог дела организовао мрежу препродаваца или посредника.

Имајући у виду цитиране одредбе Кривичног законика, то Врховни суд, супротно изложеним наводима у захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљених, налази да радње окривљених, ближе описане у изреци другостепене пресуде, садрже све битне елементе кривичног дела из члана 246. став 3. у вези става 1. КЗ, обзиром да је у изреци другостепене пресуде јасно наведено да су окривљени Ненад Станковић, Тијана Станковић и Александар Мандић деловали заједно, као група, свесни противправности својих радњи и да су законом забрањене, те способни да схвате значај својих дела и управљају својим поступцима, а чије су извршење хтели, све у циљу неовлашћене производње и стављања у промет опојних дрога. При томе је без утицаја чињеница на којој бранилац Саша Миловановић инсистира – да се у конкретном случају ради о лицима која су повезана у родбинском смислу, обзиром да из изреке побијане пресуде јасно произилази и њихова повезаност у циљу извршења предметног кривичног дела.

Из наведених разлога, захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених у делу у којем се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, оцењени су неоснованим.

Врховни суд указује да наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Александра Мандића – адвоката Александре Златић, којима се цитирају одлуке Врховног касационог суда Кзз бр.311/22 од 31.03.2022. године и Кзз бр.332/16 од 06.04.2016. године, у вези са повредом кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП,

нису од утицаја на другачију одлуку у овом поступку, јер се не ради о истом чињеничном питању, нити о истој кривично-правној ситуацији.

У осталом делу, исти захтеви одбачени су као недозвољени, обзиром да у преосталом делу захтева бранилац Саша Миловановић у суштини указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и погрешну оцену доказа, односно повреду члана 440. ЗКП, истицањем да је окривљена Тијана Станковић извршила само „једну конкретну радњу куповине и једном учествовала у примопредаји предмета извршења кривичног дела, а не у њиховој континуираној примопредаји“ уз сопствени закључак да се „тај изоловани појединачни непланирани поступак не може сматрати њеним задужењем да врши дистрибуцију опојне дроге“, док бранилац Александра Златић указује на повреду одредаба члана 460. ЗКП истицањем да се „другостепени суд није осврнуо на жалбене наводе којима се указује да је изрека првостепене пресуде неразумљива у погледу одлуке о кривичном делу из члана 246. став 4. у вези става 1. КЗ“.

Како наведене повреде закона не представљају разлоге због којих је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљенима преко бранилаца због повреде закона, то су поднети захтеви у овом делу одбачени као недозвољени.

Са свега изложеног, на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, у делу у којем су захтеви одбијени као неосновани, те на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП у делу у којем су захтеви одбачени као недозвољени, донета је одлука као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић